

333.2
П 44

ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПОВІТРЯНИХ СИЛ
імені ІВАНА КОЖЕДУБА

Навчальний
посібник

Я. В. Подоляк

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ПСИХОЛОГІЇ
ВИЩОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ШКОЛИ**

Харьков - 2015

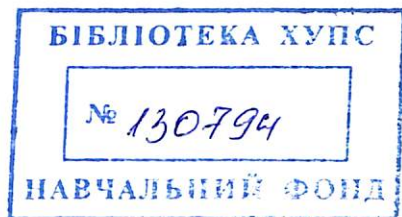
355.2
1744

**ХАРКІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПОВІТРЯНИХ СИЛ
імені ІВАНА КОЖЕДУБА**

Я. В. Подоляк

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ПСИХОЛОГІЇ
ВИЩОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ШКОЛИ**

Навчальний посібник

**Харків
2015**

Подоляк Я. В.

П 44 Актуальні проблеми психології вищої військової школи : навч. посіб. / Я. В. Подоляк. – Харків, 2015 – 92 с.

У посібнику відповідно до навчальної програми розкрито актуальні проблеми психологічного супроводження навчально-виховного процесу у вищому військовому навчальному закладі.

Розглядаються: завдання і методи психології вищої військової школи; психологічна структура особистості курсанта; психічні пізнавальні процеси, особистості та прийоми оцінки й тренування уваги, уяви, сприйняття, пам'яті, мислення в бойових умовах. Висвітлено методики переборювання страху та паніки, тренування сміливості, мужності, емоційно-вольової стійкості військовослужбовців. Розкрито сучасні проблеми психології колективу і малих груп військовослужбовців, що уперше попадають під обстріл, бомбардування, танкову атаку. Особливу увагу приділено змісту і методикам морально-психологічної підготовки курсантів ВВНЗ до бойової діяльності в умовах сучасної війни.

Для науково-педагогічних працівників та ад'юнктів вищих військових навчальних закладів України.

ЗМІСТ

Глава 1. Предмет і проблеми психології вищої військової школи	5
1.1. Предмет психології вищої військової школи	5
1.2. Проблеми психології вищої військової школи	6
1.3. Напрямки психологічного супроводження навчального процесу	6
Глава 2. Загальна характеристика методів психологічного дослідження	8
2.1. Поняття про психодіагностику	8
2.2. Експериментальна психодіагностика	8
2.3. Тестова психодіагностика	15
2.4. Альтернативні методи вивчення психіки людини	17
Глава 3. Психологія навчально-пізнавальної діяльності	22
3.1. Психологія педагогічної діяльності викладача	22
3.2. Психологія навчально-пізнавальної діяльності курсанта	22
3.3. Особливості мотиваційного компоненту	24
3.4. Особливості процесуального компоненту	26
3.5. Особливості змістовного компоненту	27
Глава 4. Психологія особистості курсанта	28
4.1. Загальна характеристика особистості курсанта	28
4.2. Розвиток особистісних якостей курсанта	31
4.3. Психологічна готовність курсанта до військового навчання	32
4.4. Вплив психології курсанта на професійне самовизначення	35
Глава 5. Роль психічних процесів у навчальній діяльності	39
5.1. Вплив емоційних процесів на успішність курсанта	39
5.2. Воля як регулятор навчальної діяльності курсанта	43
5.3. Характеристика пізнавальних процесів курсанта	47
5.4. Особливості пам'яті курсанта	50
5.5. Уявлення та уява курсанта	51
5.6. Особливості мислення курсанта	52
5.7. Мовлення курсанта	54
Глава 6. Психологія групи і курсантського колективу	56
6.1. Психологія малої групи	56
6.2. Динаміка розвитку групи курсантів	58
6.3. Психологія колективу курсантів	60
6.4. Управління колективом курсантів	61
6.5. Навчальна мотивація курсантського колективу	63
6.6. Оцінка курсантського колективу	66
Глава 7. Військово-педагогічний колектив	68
7.1. Психологічна структура педагогічного колективу	68

7.2. Особливості психології педагогічного колективу	70
7.3. Проблеми управління колективом кафедри	71
7.4. Проблеми становлення молодого викладача	73
7.5. Шляхи попередження конфлікту на кафедрі	75
 Глава 8. Психологічна підготовка курсантів до бойової діяльності	77
8.1. Сутність і завдання психологічної підготовки	77
8.2. Психологічний відбір кандидатів у курсанти	78
8.3. Загальна психологічна підготовка курсантів	79
8.4. Роль педагога у психологічній підготовці курсантів	81
8.5. Психологічне загартування курсантів	85
8.6. Цільова психологічна підготовка курсантів до сучасної війни	86
 Література	91